

SIMPOZIJ S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM
SYMPOSIUM WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

THE 75th DAYS OF
DIABETOLOGIST
CROATIA

D D H

75.
**DANI
DIJABETOLOGA**

28.-30.11.2014.

PROGRAM

Hotel Kolovare
Zadar

Hrvatski
Lječnički
Zbor
Croatian
Medical
Association

HRVATSKO DRUŠTVO ZA
DIJABETES I BOLESTI
METABOLIZMA
CROATIAN SOCIETY FOR
DIABETES AND METABOLIC
DISORDERS

Zlatni sponzor

Srebrni sponzor

Srebrni sponzor

POZDRAVNA RIJEČ

Poštovane kolegice i kolege,

Veliko mi je zadovoljstvo zaželjeti Vam dobrodošlicu u ime Hrvatskog društva za dijabetes i bolesti metabolizma Hrvatskog liječničkog zbora i svoje osobno ime na 75. Dane dijabetologa koji se održavaju u Zadru, od 28. do 30. studenog 2014. godine.

Program 75. Dana dijabetologa posvećen je šećernoj bolesti tipa 1. Pedijatri i internisti dijabetolozi u svojim predavanjima će prikazati novosti u liječenju šećerne bolesti tipa 1, čime će značajno pridonijeti boljoj kvaliteti liječenja bolesnika sa šećernom bolešću tipa 1 u Republici Hrvatskoj.

Budući da hipoglikemija predstavlja važnu prepreku u postizanju ciljeva regulacije šećerne bolesti dio predavanja bit će posvećen hipoglikemijama. Nadam se da će Vam predavanja biti korisna u svakodnevnom radu s bolesnicima sa šećernom bolešću tipa 1 ali isto tako da će Vam boravak u Zadru biti ugodan i ostati u lijepom sjećanju.

Predsjednik simpozija

Doc.dr.sc. Dario Rahelić, dr.med.

RADNO POVJERENSTVO 75. DANA DIJABETOLOGA

PREDSJEDNIK

doc.dr.sc. Dario Rahelić

TAJNIK

Tomas Matić

ZNANSTVENI ODBOR

prof.dr.sc. Marica Jandrić Balen, prof.dr.sc. Velimir Božikov,
prof.dr.sc. Lea Smirčić Duvnjak, prof.dr.sc. Dubravka Jurišić Eržen,
prof.dr.sc. Slaven Kokić, prof.dr.sc. Tina Tičinović Kurir, prof.dr.sc. Željko Metelko,
doc.dr.sc. Blaženka Miškić, prof.dr.sc. Željka Crnčević Orlić,
prof.dr.sc. Maja Radman, doc.dr.sc. Dario Rahelić, doc.dr.sc. Gordana Stipančić,
prof.dr.sc. Veselin Škrabić, prof.dr.sc. Milan Vrkljan

ORGANIZACIJSKI ODBOR

prim.dr.sc. Velimir Altabas, dr.sc. Maja Barić, Igor Bjelinski, Marin Deškin,
mr.sc. Divna Periša Đeldum, prof.dr.sc. Slaven Kokić, doc.dr.sc. Mladen Krnić,
Saša Magaš, Tomas Matić, prof.dr.sc. Željka Crnčević Orlić,
dr.sc. Tamara Poljičanin, doc.dr.sc. Dario Rahelić, doc.dr.sc. Gordana Stipančić

TAJNIŠTVO 75. DANA DIJABETOLOGA

do 27. studenoga 2014.

Zavod za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma

Klinička bolnica Dubrava

Av. Gojka Šuška 6, HR - 10000 Zagreb

Tel. +385 91 515 65 76, Fax. +385 1 2863652

od 28.-30. studenog 2014.

Hotel Kolovare, Zadar

TEHNIČKA ORGANIZACIJA

A.T.I. d.o.o.

Zadarska 15, HR-52100 Pula

OIB 29635530727, ID KOD HR-AB-52-040155102

Tel. +385 52 223 400, Fax +385 52 217 644

Kontakt osoba za sponzorstvo/izložbu

+385 91 1255 170 (GSM)

Kontakt osoba za rezervacije smještaja

kongres@ati-pula.com, +385 91 4440 037 (GSM)

PROGRAM 75. DANA DIJABETOLOGA

PETAK, 28. studenog 2014. godine

- 19:00 Polazak autobusa ispred hotela Kolovare
19:30 Otvaranje simpozija u Muzeju antičkog stakla
Koktel dobrodošlice – sponsor Novo Nordisk Hrvatska
Večera
22:00 Povratak autobusima u hotel Kolovare

SUBOTA, 29. studenog 2014. godine

- 08:00 – 08:45 **SATELITSKI SIMPOZIJ – Eli Lilly**
„Lilly posvećenost liječenju šećerne bolesti tipa 1“
Šećerna bolest – iz bolnice kući i u školu, *N. Bratina*
Izazovi tranzicije bolesnika sa šećernom bolešću tipa 1
od pedijatra prema dijabetologu, *G. Stipančić*
08:45 – 09:00 **UVODNO PREDAVANJE** – Prevencija šećerne bolesti tipa 1 – realnost ili mit
D. Rahelić

BLOK 1

- ŠEĆERNA BOLEST TIPA 1 U DJECE**
Moderatori: *V. Škrabić, D. Rahelić, G. Stipančić*
09:00 – 09:15 Učestalost šećerne bolesti tipa 1 u djece u Republici Hrvatskoj
N. Rojnić Putarek
09:20 – 09:35 Modaliteti liječenja djece sa šećernom bolešću tipa 1, *A. Špehar Uročić*
09:40 – 09:55 Liječenje inzulinskom pumpom u djece i adolescenata, *V. Škrabić*
10:00 – 10:15 Primjena kontinuiranog mjerjenja glukoze, *G. Stipančić*
10:20 – 10:35 Značaj psihološke podrške djetetu i obitelji sa šećernom bolešću tipa 1
M. Grubić
10:35 – 10:45 Rasprava
10:45 – 11:15 Stanka za kavu – sponsor Novo Nordisk Hrvatska

BLOK 2

- AUTOIMUNOST I METABOLIČKI SINDROM U
ŠEĆERNOJ BOLESTI TIPA 1**
Moderatori: *L. Smirčić Duvnjak, M. Jandrić Balen, S. Kokić*

- 11:15 – 11:30 Što podrazumijevamo pod tipom 1 šećerne bolesti i koliko je toga?
I. Pavlić Renar
11:35 – 11:50 Šećerna bolest tipa 1, 1,5 ili 2, *M. Krnić*
11:55 – 12:10 Šećerna bolest tipa 1 - poligenetska bolest, *M. Jandrić Balen*
12:15 – 12:30 Metabolički sindrom u šećernoj bolesti tipa 1, *L. Smirčić Duvnjak*
12:35 – 12:50 DCCT - tri desetljeća poslije, *S. Kokić*
12:50 – 13:00 Rasprava

SATELITSKI SIMPOZIJ – Novo Nordisk Hrvatska

- Mjesto asparta inzulina u liječenju šećerne bolesti, *I. Bjelinski*
Je li svaki bolesnik kandidat za istu bazal bolus terapiju?, *M. Baretić*
Primjena liraglutida u liječenju bolesnika s tipom 2 šećerne bolesti
T. Bulum

- 14:00 – 15:00 Ručak - sponsor Novo Nordisk Hrvatska

BLOK 3

ŠEĆERNA BOLEST TIPO 1 U ODRASLIH Konvencionalno intenzivirano liječenje inzulinom & Inzulinske pumpe

Moderatori: M. Barić, D. Jurišić Eržen, I. Pavlić Renar

- 15:00 – 15:15 Konvencionalno intenzivirano liječenje inzulinom, I. Bjelinski
15:20 – 15:35 Primjena inzulinskih pumpi u Republici Hrvatskoj -
kako smo počeli i do kuda smo stigli, M. Prašek
15:40 – 15:55 Primjena inzulinskih pumpi i senzora za kontinuirano
mjerjenje glukoze, D. Jurišić Eržen
16:00 – 16:15 Kojem odraslot bolesniku sa šećernom bolešću inzulinska
pumpa najviše pomaže, M. Barić
16:15 – 16:20 Rasprava

16:20 – 16:50

SATELITSKI SIMPOZIJ – Eli Lilly / Boehringer Ingelheim

Jentadueto – nova fiksna kombinacija na tržištu
T. Tičinović Kurir

POZVANI PREDAVAČ / INVITED SPEAKER

- 16:50 – 17:30 Šećerna bolest, hipoglikemija i vozačka dozvola –
iz perspektive Europske Unije
Diabetes, hypoglycemia and driving licence -
EU regulative, B. Frier
- 17:30 – 18:00 **SATELITSKI SIMPOZIJ – Merck Sharp & Dohme**
Klinička ispitivanja sitagliptina u usporedbi s derivatima sulfonilureje:
podaci iz ispitivanja u svakodnevnoj kliničkoj praksi, D. Rahelić
Povoljni učinci sitagliptina u bolesnika s
tipom 2 šećerne bolesti liječenih inzulinom, V. Altabas

BLOK 4

NOVI LIJEKOVI ZA LIJEČENJE ŠEĆERNE BOLESTI TIPO 1

Moderatori: V. Altabas, S. Canecki, T. Tičinović Kurir

- 18:00 – 18:15 Novi bazalni inzulinski analozi, S. Canecki
18:20 – 18:35 Bioslični inzulini, generički lijekovi ili nešto drugo, V. Altabas
18:40 – 18:55 Liječenje i prevencija šećerne bolesti tipa 1 interleukinom 2
Ž. Crnčević Orlić
19:00 – 19:15 Hipoglikemije u tipu 1 šećerne bolesti, V. Božikov
19:15 – 19:25 Rasprava
- 20:30 **SVEČANA VEČERA – sponsor Novo Nordisk Hrvatska
Restoran hotela Kolovare**

NEDJELJA, 30. studenog 2014. godine

- 09:30 – 10:30 **Sastanak Upravnog odbora Hrvatskog društva za
dijabetes i bolesti metabolizma Hrvatskog liječničkog zbara**
- 10:30 – 11:00 Pristup kroničnom bolesniku – analiza pokazatelja
zdravstvenog sustava, T. Šarić
- 11:00 – 12:00 **Skupština Hrvatskog društva za dijabetes i bolesti
metabolizma Hrvatskog liječničkog zbara**

PRISUTNE TVRTKE

Zlatni sponsor

NOVO NORDISK HRVATSKA d.o.o.

Srebrni sponsor

ELI LILLY (SUISSE) S.A. REPRESENTATIVE OFFICE IN CROATIA

Srebrni sponsor

ELI LILLY (SUISSE) S.A. REPRESENTATIVE OFFICE IN CROATIA
BOEHRINGER INGELHEIM ZAGREB d.o.o.

Ostali sponzori:

ABBOTT LABORATORIES d.o.o.

ASTRAZENECA d.o.o.

BAUERFEIND d.o.o.

BELUPO d.d.

BERLIN-CHEMIE MENARINI HRVATSKA d.o.o.

JOHNSON & JOHNSON S.E. d.o.o.

KARL DIETZ KJEVO d.o.o.

KRKA-FARMA d.o.o.

MEDILAB d.o.o.

MERCK d.o.o.

MERCK SHARP & DOHME d.o.o.

NOVARTIS HRVATSKA d.o.o.

PLIVA HRVATSKA d.o.o.

ROCHE d.o.o.

SALVUS d.o.o.

SANOFI-AVENTIS CROATIA d.o.o.

SERVIER PHARMA d.o.o.

TAKEDA PHARMACEUTICALS CROATIA d.o.o.

U ORGANIZACIJI:

HLZ - Hrvatsko društvo za dijabetes i bolesti metabolizma

Adresa/Address: Zavod za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma,
Klinička bolnica Dubrava

Av. Gojka Šuška 6, 10000 Zagreb

Tel.: +385 91 515 65 76

Fax: +385 1 2863652

Predsjednik/President: doc.dr.sc. Dario Rahelić

Potpredsjednik/Vicepresident: prim.dr.sc. Velimir Altabas

Tajnik/Secretary: Tomas Matić

Rizničar/Treasurer: dr.sc. Tamara Poljičanin

E-mail: dario.rahelic@gmail.com, drahelic@kdb.hr

Web: www.hddbm.hr

U organizaciji:

Društvo za dijabetes i bolesti metabolizma – Hrvatskog liječničkog zabora

KONTROLA GLIKEMIJE DO CILJA. CIJELI DAN. SVAKI DAN.

BROJ INZULIN U SVIJETU¹

UČINKOVITO postiže HbA1c i GUP-NT do ciljnih vrijednosti²⁻⁴
SIGURAN I JEDNOSTAVAN u svakodnevnoj primjeni⁵
VIŠE OD 10 GODINA kliničkog iskustva²⁻⁵
MOGUĆA PRIMJENA u trudnoći⁶

HR/GIA.14/02.

1. IMS-MAT, June 2012. 2. Aschner P, et al. Lancet 2012;379:2262-9. 3. Yki-Järvinen H, et al. Diabetologia 2006;49:442-51. 4. Riddle MC, et al. Diabetes Care 2003;26:3080-6. 5. Schreiber SA, et al. Diabetes Technol Ther 2008;10(2):121-7. 6. Sažetak opisa svojstava lijeka Lantus SoloStar: glargin ne pokazuje specifične štetne učinke na trudnoci te ne uzrokuje specifične malformacije niti feto/neonatalnu toksičnost. Može se razmotriti primjena lijeka Lantus tijekom trudnoće, ako je to klinički opravdano. GUP-NT: glikemija u plazni nataši.

SAMO ZDRAVSTVENE RADNIKE. PRIJE PROPISIVANJA MOLIMO PROČITAJTE U CJELOSTI POSLJEDNJI ODOBREN SAŽETAK OPISA SVOJSTVA LIJEKA I IPUTU O LIJEKU.

1. Naziv lijeka: Lantus SoloStar 100 jedinica/ml ottopina za injekciju u napunjenoj brizgalici. Inzulin glargin. **2. Terapijske indikacije:** Lječenje šećerne bolesti u odraslih, adolescenata i djece u dobi od 2 ili više godina. **3. Doziranje i način primjene:** Lantus sadrži inzulin glargin, koji je inzulinski analog s produljenim djelovanjem. Lantus se primjenjuje jednput u dan, ali svaki dan u isto doba dana. Režim doziranja lijeka Lantus (dozu i vrijeme primjene) potrebno je prilagoditi pojedinom bolesniku. U bolesnika sa šećernom bolešću tipa 2, Lantus se može primjenjivati zajedno s oralnim antidiabetičima. U starijih osoba (> 65 godina) progresivno poprišanje bubrežne funkcije može dovesti do postupnog i ravnomjernog smanjenja potrebe za inzulinom, a u bolesnika s oštećenom funkcije bubrega i jetre potrebe za inzulinom mogu biti smanjene. Sigurnost primjene i djelotvornost lijeka Lantus ustanovljene su u adolescentima i djece u dobi od 2 ili više godina. Kad se prelazi s liječenje inzulinskom srednjeg dugog ili dugog djelovanja na liječenje lijekom Lantus možda će biti potrebno prilagoditi dozu bazalnog inzulina i drugih antidiabetička tijekom istodobnoj primjeni (dozu i vrijeme primjene dodatnih dobitčini inzulina) na brzodjeljivim inzulinskim analogima, odnosno dozu oralnih antidiabetička. Tijekom prijelaza u prvič primjenu nakon toga preporučuje se ponovo nadzirati metabolizam. Lantus se primjenjuje supuklito. Lantus se ne smije mješati s drugim inzulinima niti razjedavati. **4. Kontraindikacije:** Preosjetljivošć na djelatnost lijeka ili inzulina. **5. Posebna upozorenja i posebne mјere opreza pri uporabi:** Lantus nije inzulin izbora za liječenje dijabeteske ketozade. U takvim se slučajevima preporučuje intravenska primjena običnog inzulina. U slučaju nedostatkov kontrole glukoze ili slonosti hiperglykemije odnosno hipoglykemije, prije razmatranja prilagodbe doze mora se procijeniti pridržava li se bolesnik propisanog režima doziranja i mjestu injiciranja, pravilne tehničke učinkovitosti i doziranje inzulina. U slučaju nedostatkov kontrole glukoze ili inzulinskog obuhvaćanja oralne antidiabetičke, inhibitori angiotenzin konvertirajućeg enzima (ACE), diopropamide, flazote, fluosetin, inhibitori monoaminooxidaze, pentoxifilin, propofol, saliklate i sulfonamidske antibioticе. Za ostale hani koje mogu snagnuti učinak na snižavanje razine glukozu u krv i povećati slonost hipoglykemije u odefinjenim se različitim skupinama mogu promjeniti, biti manje izraženi ili izostati; za sve detalje vidiči cjelokupni Sažetak opisa svojstava lijeka. **6. Interakcije s drugim lijekovima i drugi oblici interakcija:** Tvari koje mogu pojačati učinak na snižavanje razine glukozu u krv i povećati slonost hipoglykemije obuhvaćaju oralne antidiabetičke, inhibitori angiotenzin konvertirajućeg enzima (ACE), diopropamide, flazote, fluosetin, inhibitori monoaminooxidaze, pentoxifilin, propofol, saliklate i sulfonamidske antibioticе. Za ostale hani koje mogu snagnuti učinak na snižavanje razine glukozu u krv i pojačati ili oslabiti učinak inzulina na snižavanje razine glukozu u krv vidiči cjelokupni Sažetak opisa svojstava lijeka. **7. Trudnica i dojenje:** Nema kliničkih podataka o trudnicama izloženim inzulincu glarginu u kontroliranim kliničkim ispitivanjima. Velika količina podataka o trudnicama (više od 1000 izmessenih trudnica) izloženim inzulincu glarginu nakon stavljanja lijeka na to da inzulin glargin ne uzrokuje specifične slonosti hipoglykemije niti feto/neonatalnu toksičnost. Može se razmotriti primjena lijeka Lantus tijekom trudnoće, ako je to klinički opravdano. Nije poznato izručuje li se inzulin glargin u majčinoj mlijeku. Dojijama će možda biti potrebno prilagoditi dozu inzulina i prehranu. **8. Nuspojavi:** Vrlo često (> 1/100) – hipoglykemija. Često (> 1/100, < 1/10) – lipodistrofija. Rijetko (> 1/1000, < 1/1000) – alegrijske reakcije (Takve reakcije na inzulin (uljčići inzulin glargin) ili pomorske tvari mogu, primjerice, biti povezane s generaliziranim kožnim reakcijama). Angioedemom, bronhospazmom, hipotenzijom i šokom te mogu ugroziti život; poremećaj vidi, retinopatiju, edem. Vrlo rijetko (< 1/1000) – dispezijska: mjalgija. **9. Predoziranje:** Predoziranje inzulina može uzrokovati tešku, a kada je i dugotrajna te po dobi opasnu hipoglykemiju. Blage epizode hipoglykemije obično se mogu liječiti oralnim uzimanjem uglikohidrata. Teže epizode popravne komom, konvulzijama ili neurološkim oštećenjima (suputujom primjenom glukagona ili intravenskom primjenom koncentrirane glukozе). **10. Nositelj odobrenja za stavljanje lijeka u promet:** Sanofi-Aventis Deutschland GmbH, D-6932 Frankfurt na Majni, Njemačka. **11. Način i mjesto izdavanja:** Izdaje se na receptu, u ljekarni. **12. Datum revizije teksta:** Prosinac, 2013.

JEDNA OD OVIH OSOBA BOLUJE OD ŠEĆERNE BOLESTI...

...UNATOČ TOME, ŽIVI UOBIČAJENIM ŽIVOTOM
KOLIKO GOD JE MOGUĆE

**HUMALOG UZ VAS, U HRVATSKOJ VEĆ 14 GODINA
A DJI IEM SVIJETA DUGIH 18 USPIJEŠNIH GODINA**

Humalog™
insulin lispro (rDNA izvor)

insulin lispro (rDNA izvor)

HUMALOG® 100 U/ml cetonina za injekciju u ulošku

Jedan ili sedam 100 U/ml (sto odgovara 3,5 mg insulina lispro) u skladu s načinom upotrebe: E 1/16,96/07/004/04; 3 m i 3 ulžaka lisulina Humalog za brigadnicu u 30 ml. **Način i mjesto podstavljanja lijekova:** Lijek se sadrži na recept. **Ime i adresu nositelja održanja:** Obrobiti: Enza Nederland B.V., Grootlaan 5-399A, Ruta Houten, Nizozemska. **Terapeutička indikacija:** Lječenje dijabetičkih osoba i djece sa spesificnom bolesnošću kojom je da ozdravljuje normalne homeostatske glikozne potrebe u organizmu. Humalog je indikiran i za početnu i nadzornu terapiju u dijabetičkim bolesnicima, uključujući i u slučaju kada su dobro dozirani inzulini. Iznimno drugačija proizvodnja treba primijeniti kod stručnih medicinskih profesionalaca u pojedinim slučajevima. U pojedinim slučajevima, kada je to potrebno, može se koristiti inzulinsko pravilo (kontrola glukozne koncentracije u organizmu) u cilju doseganja optimalne glikemije. **Posebna upozorenja i mera opreznosti pri upotrebi:** Prebačivanje bolničkih dozira na domaću dozu je dozvoljeno, ali potrebno je da se uveze u novu dozu. **Preporuke za primjenu:** U pojedinim slučajevima, kada je to potrebno, može se koristiti inzulinsko pravilo (kontrola glukozne koncentracije u organizmu) u cilju doseganja optimalne glikemije. **Upute za upotrebu:** U početnoj dozi, potrebno je da se postigne kontrola glukozne tijekom čitavog dana, a osobito kontrola glukozne noći, odnosno natjecanja. U stanju koja mogu promijeniti neke rane upozorenje, vajiglukemiju ili hipoglikemiju ili ih učiniti manje izražavati, uključujući cibulj, svećici, komu i smrt. Primjena prečišćeni dozi i prečišćene inzulinske terapije, dijabetička neuropatija ili primjena ljevačine poput beta-blakatora. Ako se ne dije, mogu se povećati rizici hipoglikemije i emacijske razgradnje izražaja. Međutim, u bolesnika s kromičnim ostrenjem je potrebno imati posebnu pažnju na potrebu kontrole glukozne koncentracije u organizmu, može dovesti do povećanih potreba za inzulinom. Potrebe za inzulinom mogu se povećati tijekom bolesti ili emocionalnih tegoba. Prilagodba doze mora biti potrebna i ako bolesnik počaja tjelesnu aktivnost ili primjenjuje uobičajenu prehranu. Vježbanje ne potpisuje inzulinsku potrebu, ali potrebno je da se postigne kontrola glukozne koncentracije u organizmu. U pojedinim slučajevima, kada je to potrebno, može se koristiti inzulinsko pravilo (kontrola glukozne koncentracije u organizmu) u cilju doseganja optimalne glikemije. **Pravila za upotrebu:** Bolesnikov potrebu za inzulinom mogu povećati lijekovi koji djeluju hiperplastički, primjene orantilikepik, kortikosteroidi, amfijetami, agonisti beta 2 receptorova (poput roflumilast), salicilati (poput acetylsalicylicala kinela), sulfonabutalinom (poput turbutalina), Bolesnikova potreba za inzulinom može smanjiti istodobne primjene orantilikepik, klorpropazon, kortikosteroidi, amfijetami, agoniisti beta 2 receptorova (poput roflumilast), salicilati (poput acetylsalicylicala kinela), sulfonabutalinom (poput turbutalina). **Utečaj na sposobnost upravljanja vozilima i strojevima:** Bolesnikova sposobnost koncentracije i reagiranja može biti smanjena posljedica hipoglikemije. To može predstavljati rizik u situacijama u kojima je takva sposobnost posebno važna (primjerice, vožnja ili upravljanje strojevima). **Nuspojave:** Načinča nuspojava inzulinske terapije koju može iskusti bolesnici sa inzulinskom bolesnošću. **Način i mjesto primjene:** Dosaži mora odrediti injezioni sukaldion potebama bolnika. Humalog se može primijeniti u pojedinim i travnjenim, primjerice radi kontrole razine glukozne u krv u kolici ketaoacidova. Autone i tajkom odnosno nakon operativnog zahvata. Supuktano injekciju se treba dati u nadafadicu, biloču stražnjicu ili abdomenu. Porebno je mijenjati injekciju tako što je isto mjesto u kojem se približno jednom mješecu. Kod supuktanu primjene treba paziti da se prilikom injiciranja liječnika umalo ne ukrvi krunu ili živice.

Mjesečne ishrice se ne smije mazirati nakon injiciranja Bolesnici treba naučiti i savršenim tehnikama injiciranja.

Ukoliko imate pitanja u vezi sa ovim informacijama, molimo proučajte zadnji obnovljeni Sazetak opisa svježstva lječika i zaštitu lječika. Detaljniju informaciju o svim lječicama i zaštitu lječika Sazetak opisa svježstva možete dobiti od Eti Lini Suisse SA, Predstavništvo RH i u web stranici Europske agencije za lijekove: <http://www.ema.europa.eu>, te na web stranicama Europske komisije: <http://ec.europa.eu/documents/community-human/>.

Ovaj promotivni materijal sadrži bitne podatke o lijeku koji su istovjetni cjelokupnom odobrenom sažetučku svojstava lijeka te cjelokupnoj odobrenoj uputi sukladno članku 15. Pravilnika o načinu oglašavanja o lijekovima homeopatskih prizvodima „Narodne novine“ broj 118/2009.

Lilly dijabetes. Živjeti uobičajeno, koliko je najviše moguće.

• 10 •

Lilly

SVAKODNEVNA RJEŠENJA ZA SVAKOG PONAOSOB.

Eli Lilly (Suisse) S.A. Predstavništvo u RH

Ulica grada Vukovara 269 G, 10000 Zagreb

Tel: +385 1 2350 999, Fax: +385 1 2305 870

HRDBT00078a, LISTOPAD 2013.

Lilly

Naziv lijeka: Victoza® 6 mg/ml otopina za injekciju u napunjenoj brizgalici. **Medunarodni naziv djelatne tvari:** Irlaglutid. **Odobrene indikacije:** Victoza® je indicirana u odraslim za liječenje šećerne bolesti tipa 2 radi postizanja regulacije glikemije u kombinaciji s oralnim lijekovima za snižavanje razine glukoze i/ili bazalnim inzulinom kada oni, u kombinaciji s dijetom i tjelovježbom, ne osiguravaju odgovarajuću regulaciju glikemije. **Kontraindikacije:** Preosjetljivost na djelatnu tvar ili neku od pomoćnih tvari. **Posebna upozorenja i mjere opreza:** Liraglutid se ne smije primjenjivati u bolesnika sa šećernom bolesti tipa 1 niti za liječenje dijabetičke ketoacidoze. Liraglutid nije zamjena za inzulin. Iskustvo je ograničeno u bolesnika s kongestivnim srčanim zatajenjem New York Heart Association (NYHA) stupnja I-II te je stoga potreban oprez kod primjene liraglutida. Nema iskustva u bolesnika s kongestivnim srčanim zatajenjem NYHA stupnja III-IV pa se stoga primjena liragluta ne preporučuje u ovih bolesnika. Iskustvo je ograničeno u bolesnika s upalnom bolesti crijeva i dijabetičkom gastropareozom. Primjena liragluta se ne preporučuje u ovih bolesnika budući je povezana s prolaznim gastrointestinalnim nuspojavama uključujući mučninu, povraćanje i prolejv. Primjena analoga GLP-1 udružena je s rizikom od pankreatitisa. Prijavljeno je nekoliko slučajeva akutnog pankreatitisa. Bolesnike treba obavijestiti o karakterističnom simptomu akutnog pankreatitisa, tj. ustrajnoj, jakoj boli u abdomenu. Ako se sumnja na pankreatitis, treba prekinuti primjenu lijeka Victoza® i drugih potencijalno suspektnih lijekova. Štetni dogadaji povezani su štitnjačom, uključujući površeni kalcitonin u krvi, strumu i neoplazmu štitnjače prijavljeni su u kliničkim ispitivanjima, osobito u bolesnika s prethodno postojćom bolesti štitnjače te je stoga potreban oprez kod primjene liragluta. U bolesnika koji primaju liraglutid u kombinaciji sa sulfonilurejom ili bazalnim inzulinom moguće je povećani rizik od hipoglikemije. Rizik od hipoglikemije može se smanjiti snažnjanjem doze sulfonilureje ili bazalnog inzulina. Znakovi i simptomi dehidracije, uključujući oštećenje bubrega i akutno zatajenje bubrega, prijavljeni su u bolesnika liječenih liraglutidom. Bolesnike liječene liraglutidom treba upozoriti na mogući rizik dehidracije zbog gastrointestinalnih nuspojava i na to da poduzmu mjeru opreza kako bi izbjegli gubitak tekućina. **Trudnoća i dojenje:** Liraglutid se ne smije primjenjivati tijekom trudnoće, nego se umjesto njega preporučuje primjenu inzulina. Ako bolesnica planira trudnoću ili zatrudni, liječenje lijekom Victoza® treba prekinuti. Zbog nedostatka iskustva, Victoza® se ne smije koristiti tijekom dojenja. **Nuspojave:** *Vrlo često:* mučnina, prolejv; Često: nazofaringitis, bronhitis, hipoglikemija, anoreksija, smanjeni apetit, glavobolja, omaglica, ubrzani otkucaji srca, povraćanje, dispepsijska, bolovi u gornjem dijelu abdomena, konstipacija, gastritis, flatulencija, distenzija abdomena, gastroezofagealna refleksna bolest, nelagoda u abdomenu, zubobolja, osip, umor, reakcije na mjestu injiciranja; *Manje često:* dehidracija, urtikarija, pruritus, oštećenje bubrega, akutno zatajenje bubrega, opće loše stanje; *Rijetko:* anafilaktičke reakcije, intestinalna opstrukcija; *Vrlo rijetko:* pankreatitis (uključujući

nekrotizirajući pankreatitis). **Doziranje:** Početna doza je 0,6 mg liraglutida na dan, kako bi se poboljšala gastrointestinalna podnošljivost lijeka. Poslije najmanje jednog tjedna dozu treba povisiti na 1,2 mg. U nekih bolesnika povećanje doze sa 1,2 mg na 1,8 mg može biti korisno pa se prema kliničkom odgovoru doza može povisiti na 1,8 mg nakon najmanje jednog tjedna, kako bi se regulacija glikemije dodatno poboljšala. Ne preporučuju se dnevne doze više od 1,8 mg. Victoza® se može dodati već postojećem liječenju metforminom ili kombinacijom metformina i tiazolidindiona. Postojeća doza metformina i tiazolidindiona može se nastaviti primjenjivati bez promjene. Victoza® se može dodati već postojećem liječenju sulfonilurejom ili kombinacijom metformina i sulfonilureje ili bazalnom inzulinu. Kad se Victoza® dodaje liječenju sulfonilurejom ili bazalnim inzulinom, treba razmotriti smanjenje doze sulfonilureje ili bazalnog inzulina kako bi se smanjio rizik od hipoglikemije. Nije potrebno samopraćenje glukoze u krvi radi prilagođavanja doze lijeka Victoza®. Međutim, kad se započinje liječenje lijekom Victoza® u kombinaciji sa sulfonilurejom ili bazalnim inzulinom, samopraćenje glukoze u krvi može biti potrebno radi prilagođavanja doze sulfonilureje ili bazalnog inzulina. Nije potrebno prilagođavanje doze prema dobi. Terapijsko iskustvo u bolesnika u dobi ~75 godina je ograničeno. Nije potrebno prilagođavanje doze u bolesnika s blažim oštećenjem bubrega (klirens kreatinina 60-90 ml/min). Terapijsko iskustvo je vrlo ograničeno u bolesnika s umjerenim oštećenjem bubrega (klirens kreatinina 30-59 ml/min), dok u bolesnika s teškim oštećenjem bubrega (klirens kreatinina ispod 30 ml/min) nema terapijskog iskustva. Primjena lijeka Victoza® se trenutno ne može preporučiti u bolesnika s umjerenim i teškim oštećenjem bubrega, uključujući bolesnike sa zadnjim stadijem bubrežne bolesti. Trenutno je terapijsko iskustvo u bolesnika sa svim stupnjevima oštećenja jetre previše ograničeno da bi se primjena lijeka mogla preporučiti u bolesnika s blažim, umjerenim ili teškim oštećenjem jetre. Sigurnost i djelotvornost lijeka Victoza® u djece i adolescenata mlađih od 18 godina nisu još ustavljene. Nema dostupnih podataka. **Nacin primjene:** Victoza® se ne smije primjenjivati intravenski ili intramuskularno. Victoza® se primjenjuje jedanput na dan u bilo koje doba dana, neovisno o obroćima, a može se injicirati suputano u abdomen, u bedro ili u nadlakticu. Mjesto i vrijeme injiciranja mogu se mijenjati bez prilagođavanja doze. Međutim, bolje je lijek Victoza® injicirati otprilike u isto doba dana, kad se odabere najprimjerljivije doba dana. **Nositelj odobrenja:** Novo Nordisk A/S, Novo Allé, DK-2880 Bagsværd, Danska. **Broj odobrenja:** EU/1/09/529/002. **Nacin izdavanja:** na recept. **Datum revizije sažetka:** Travanj, 2014.

Prije propisivanja lijeka Victoza® obvezno proučite posljednji odobreni Sažetak opisa svojstava lijeka te posljednju odobrenu Uputu o lijeku.

Victoza® je zaštićeno ime u vlasništvu Novo Nordisk A/S, Danska.

SAMO ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE

mijenjamo
diabetes

U Novo Nordisku mijenjamo dijabetes. U pristupu razvoju lijekova,
u predanosti da poslujemo s dobiti i etično te u potrazi za lijekom.

VICTOZA®
liraglutid

Victoza® - snaga u promjeni dijabetesa tipa 2

Victoza® omogućuje brzu i dugotrajnu kontrolu

nereguliranim bolesnicima liječenim metforminom.^{1*}

(Mia, pacijentica liječena lijekom Victoza®)

Rezultati nakon 52 tjedna 1,8 mg^{†‡}:

-1.5%

SMANJENJE HbA_{1c}

-3.7 kg

**DODATNA VRIJEDNOST
SMANJENJA TJELESNE
TEŽINE**

*Rezultati su bili vidljivi već nakon 12 tjedana a održani su tijekom 52 tjedna.

“Victoza® nije indicirana za liječenje deblijine, a promjena tjelesne težine je sekundarna mjera ishoda u kliničkim ispitivanjima.

Prikazani rezultati temelje se na podacima iz kliničkih studija i ne moraju odražavati iskustvo pacijenta.

52-tjedno, randomizirano, otvoreno, multicentrično ispitivanje s djetalnim lijekom uspoređe, dio kojega je uključivao 26-tjedni produžetak, radi usporedbе djelotvornosti i sigurnosti lijeka Victoza® i sitagliptina. Bolesnici s dijabetesom tipa 2, koji nisu bili primjereno kontrolirani metforminom (N = 665), bili su randomizirani na liječenje lijekom Victoza® jednom dnevno (1,2 mg ili 1,8 mg) ili sitagliptinom (100 mg). Primarni ishod bila je promjena HbA_{1c}.

Referencije: 1. Pratley R, Nauck M, Bailey T, et al: for the 1860-LIRA-DPP-4 Study Group. One year of liraglutide treatment offers sustained and more effective glycaemic control and weight reduction compared with sitagliptin, both in combination with metformin, in patients with type 2 diabetes: a randomised, parallel-group, open-label trial. *Int J Clin Pract.* 2011;65(4):397-407.

00511108 2014.

SAMO ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE

mijenjamo
dijabetes

U Novo Nordisku mijenjamo dijabetes. U pristupu razvoju lijekova,
u predanosti da poslujemo s dobrim i etično te u potrazi za lijekom.

VICTOZA®
liraglutid